Naujos redakcijos Reglamentas „Briuselis I“

Latvija

65 straipsnio 3 dalis – informacija apie tai, kaip pagal nacionalinę teisę nustatyti Reglamento 65 straipsnio 2 dalyje nurodytas teismo sprendimų pasekmes

Trečiųjų asmenų dalyvavimas civiliniame procese reglamentuojamas Civilinio proceso įstatymo 78–81 straipsniais. Šio įstatymo 78 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta, kad trečiasis asmuo civiliniame procese yra fizinis arba juridinis asmuo, kurio teises ar pareigas vienos iš bylos šalių atžvilgiu gali paveikti toje byloje priimtas teismo sprendimas. Trečiasis asmuo į teismo procesą gali būti įtraukiamas siekiant kuo tiksliau nustatyti faktines bylos aplinkybes ir užtikrinti proceso veiksmingumą, nes taip trečiajam asmeniui suteikiama galimybė pateikti paaiškinimų ir išdėstyti savo nuomonę apie pareikštus reikalavimus. Jeigu asmuo, galintis trečiojo asmens teisėmis įstoti į bylą, to nepadaro, jis dėl to nepraranda jokių teisių arba galimybės ginti savo interesus pareikšdamas atskirą ieškinį. Tačiau reikia pažymėti, kad dėl trečiojo asmens įstojimo į bylą gali pasikeisti sprendimas dėl pirminio reikalavimo. Pavyzdžiui, taip gali atsitikti, jei pareiškiamas regreso reikalavimas dėl žalos atlyginimo, nes pagal Latvijos civilinio proceso teisę regreso reikalavimas gali būti nagrinėjamas tik baigus nagrinėti pirminį reikalavimą, o faktai, kuriais teismas remiasi motyvuodamas sprendimą dėl pirminio reikalavimo, negali būti vertinami iš naujo.

Įstoti į bylą tretiesiems asmenims leidžiama tik tol, kol pirmosios instancijos teisme byla neišnagrinėta iš esmės. Taip pat jie gali būti kviečiami dalyvauti byloje vienos iš bylos šalių ar prokuroro prašymu. Atsižvelgiant į trečiųjų asmenų suinteresuotumo pobūdį ir laipsnį, jie skirstomi į a) trečiuosius asmenis, pareiškiančius savarankišką reikalavimą; ir b) trečiuosius asmenis, nepareiškiančius savarankiško reikalavimo.

Savarankišką reikalavimą dėl ginčo dalyko pareiškiantys tretieji asmenys gali įstoti į bylą pateikę prašymą, o jų savarankiškas reikalavimas iš esmės adresuojamas tiek atsakovui, tiek ieškovui. Jie turi tokias pačias teises ir pareigas kaip ir ieškovas (žr. Civilinio proceso įstatymo 79 straipsnį). Savarankišką reikalavimą dėl ginčo dalyko pareiškiantys tretieji asmenys nuo ieškovą ar ieškovų grupę palaikančių trečiųjų asmenų skiriasi tuo, kad jų reikalavimai nėra priešpriešiniai, t. y. trečiojo asmens reikalavimo patenkinimas nereiškia, kad negali būti patenkintas ir ieškovo reikalavimas.

Jei byloje priimtas sprendimas gali paveikti trečiojo asmens, nepareiškiančio savarankiškų reikalavimų, teises ar pareigas vienos iš bylos šalių atžvilgiu, savarankiško reikalavimo dėl ginčo dalyko nepareiškiantys tretieji asmenys į bylą gali įstoti ir ieškovo, ir atsakovo pusėje. Savarankiško reikalavimo nepareiškiantys tretieji asmenys turi tokias pačias procesines teises ir pareigas kaip bylos šalys, išskyrus tai, kad jie negali keisti ieškinio pagrindo ir dalyko, padidinti ar sumažinti ieškinio sumą, atsiimti ieškinį, pripažinti reikalavimus, sudaryti taikos sutartis ar pateikti prašymą dėl teismo sprendimą vykdymo.

Prašymuose pakviesti į bylą trečiąjį asmenį ar trečiųjų asmenų prašymuose leisti įstoti į bylą ieškovo arba atsakovo pusėje turi būti nurodytos priežastys, dėl kurių reikėtų kviesti trečiąjį asmenį ar leisti jam įstoti į bylą (Civilinio proceso įstatymo 80 straipsnis). Savarankiško reikalavimo nepareiškiantys tretieji asmenys į bylą paprastai įstoja tuomet, kai yra tikimybė, kad viena iš šalių vėliau gali reikalauti jų atlyginti žalą, taip pat susijusiose bylose arba tokiose bylose, kur trečiasis asmuo, priklausomai nuo sprendimo pirminėje byloje, vėliau pats galėtų reikalauti žalos atlyginimo.

Taigi, vadovaujantis Civilinio proceso įstatymo 78–81 straipsniais, sprendimas byloje, kurioje dalyvauja trečiasis asmuo, yra jam privalomas, o vykdyti sprendimą trečiojo asmens atžvilgiu (arba trečiasis asmuo gali pateikti prašymą dėl sprendimo vykdymo) galima tik tuomet, jei trečiasis asmuo yra pateikęs savarankišką reikalavimą. Tačiau teisines pasekmes trečiajam asmeniui sprendimas turi bet kuriuo atveju, t. y. sprendime nustatytais faktais privaloma remtis nagrinėjant visus paskesnius reikalavimus, pareikštus remiantis pirmine byla.

74 straipsnis. Nacionalinių vykdymo taisyklių ir procedūrų aprašas

Teismo nutartys ir sprendimai neteisminėse bylose turi būti vykdomi, kai jie įgyja teisinę galią, išskyrus atvejus, kai pagal įstatymą arba teismo sprendimą jie turi būti vykdomi nedelsiant. Jeigu nustatomas savanoriško teismo sprendimo vykdymo terminas, tačiau sprendimas nevykdomas, teismas pasibaigus savanoriško vykdymo terminui išduoda vykdomąjį dokumentą. Registruoti antstoliai turi teisę inicijuoti vykdymo veiksmus pagal vykdymo nurodymus. Vykdomuosius dokumentus ieškovams jų prašymu išduoda bylą nagrinėjantis teismas. Dėl kiekvieno teismo sprendimo išduodamas vienas vykdomasis dokumentas. Jeigu teismo sprendimas turi būti vykdomas skirtingose vietose, jo dalis turi būti vykdoma nedelsiant arba jis priimamas kelių ieškovų naudai arba kelių atsakovų atžvilgiu, teismas ieškovo prašymu išduoda keletą vykdomųjų dokumentų. Kai išduodami keli vykdomieji dokumentai, kiekviename iš jų turi būti pateikta tiksli informacija apie sprendimo vykdymo vietą arba vykdytiną sprendimo dalį, tačiau solidaraus išieškojimo atveju tame dokumente taip pat turi būti nurodytas atsakovas, kurio atžvilgiu prašoma išieškojimo.

75 straipsnio a punktas. Teismų, kuriems pagal 36 straipsnio 2 dalį, 45 straipsnio 4 dalį ir 47 straipsnio 1 dalį turi būti teikiami prašymai atsisakyti vykdyti teismo sprendimą, pavadinimai ir kontaktiniai duomenys

Latvijoje – apylinkės arba miesto apylinkės teismui *(rajona (pilsētas) tiesa*), kurio jurisdikcijai priklauso sprendimų vykdymas.

Prašymai pripažinti sprendimą arba atsisakyti jį pripažinti (36 straipsnio 2 dalis ir 45 straipsnis) teikiami apylinkės (arba miesto apylinkės) teismui, kurio jurisdikcijai priklauso teismo sprendimų vykdymas, arba apylinkės (arba miesto apylinkės) teismui, kurio jurisdikcijos teritorijoje yra atsakovo deklaruota gyvenamoji vieta. Tačiau jeigu deklaruotos gyvenamosios vietos nėra, prašymai pateikiami teismui, kurio jurisdikcijos teritorijoje yra atsakovo gyvenamoji vieta arba registruotas adresas.

75 straipsnio b punktas. Teismų, kuriems pagal 49straipsnio 2 dalį skundžiamas teismo sprendimas dėl prašymo atsisakyti vykdyti teismo sprendimą, pavadinimai ir kontaktiniai duomenys

Latvijoje – apygardos teismas (*apgabaltiesa*) per sprendimą priėmusį apylinkės (arba miesto apylinkės) teismą.

75 straipsnio c punktas. Teismų, kuriems teikiamas bet kuris tolesnis skundas pagal 50 straipsnį, pavadinimai ir kontaktiniai duomenys

Netaikoma.

75 straipsnio d punktas. Priimtinos pažymų dėl teismo sprendimų, autentiškų dokumentų ir susitarimų vertimo kalbos

Netaikoma

76 straipsnio 1 dalies a punktas. Reglamento 5 straipsnio 2 dalyje ir 6 straipsnio 2 dalyje nurodytos jurisdikcijos taisyklės

Latvijos

civilinio proceso įstatymo 27 straipsnio antra pastraipa, pagal kurią, jeigu atsakovo gyvenamoji vieta nežinoma arba atsakovas Latvijoje neturi nuolatinės gyvenamosios vietos, ieškinys gali būti pareiškiamas vietos, kurioje yra jo nekilnojamasis turtas, teisme arba paskutinės žinomos gyvenamosios vietos teisme;

to paties įstatymo 28 straipsnio trečia pastraipa, pagal kurią ieškovas gali pareikšti ieškinį dėl žalos sveikatai, susijusių su jo gyvenamąja vieta arba vieta, kurioje buvo patirta žala;
to paties įstatymo 28 straipsnio penkta pastraipa, pagal kurią ieškinys dėl turto susigrąžinimo arba jo vertės kompensacijos taip pat gali būti pareiškiamas remiantis ieškovo deklaruota gyvenamąja vieta;
to paties įstatymo šešta pastraipa, pagal kurią jūrinius reikalavimus taip pat galima pareikšti pagal vietą, kurioje buvo areštuotas atsakovo laivas;
to paties įstatymo 28 straipsnio devinta pastraipa, pagal kurią ieškovas gali pareikšti ieškinį dėl darbo santykių, susijusių su jo deklaruota gyvenamąja vieta arba darbo vieta.

76 straipsnio 1 dalies b punktas. Reglamento 65 straipsnyje nurodytos trečiųjų šalių informavimo taisyklės

Pagal Civilinio proceso įstatymo 640 straipsnį sprendimą dėl užsienio teismo sprendimo pripažinimo ir vykdymo arba sprendimą atmesti prašymą priima teisėjas, posėdžiaujantis vienas, remdamasis pateiktu prašymu ir prie jo pridėtais dokumentais per dešimt dienų nuo bylos iškėlimo, nekviečiant šalių.

76 straipsnio 1 dalies c punktas. Reglamento 69 straipsnyje nurodytos konvencijos

1992 m. lapkričio 11 d. Latvijos Respublikos, Estijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos sutartis dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių.
1994 m. vasario 23 d. Latvijos Respublikos ir Lenkijos Respublikos susitarimas dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos, darbo ir baudžiamosiose bylose.

Paskutinis naujinimas: 19/02/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.